

Zömmel az idősek jöttek el a szentelésre

totta a mindennapi életitmust. Harangoztak reggel, este, misék alkalmával, halálesetkor, egyházi és világi méltóságok érkezésekor. Harangszó közszöntötte a győztes csatából hazatért harcosokat és harangszó figyelmeztetett a közelgő ellenségre, vagy tűzvészre. A 18. században Sződön a közelgő jószágvészre is a templom Szent Vendel harangjával hívták fel a figyelmet.

Magyarország harangozási szokásaiból érdemes kiemelni a napszaki harangozást, melyet Űrangyalának (Angelus-harang) is nevezünk.

A déli harangszóról ország-szerzte széles körben elterjedt, hogy a Hunyadi által 1456-ban aratott Nándorfehérvári diadal emlékére szólaltatják meg. A tények azonban mást mutatnak: a pápa kereszties hadjáratra szólította fel a fejedelmeket a hódító törökök ellen, és elrendelte, hogy délután 3 óra és napnyugta között félóránként szólítsák imára a híveket. 1456. július 22-én megtörtént a neves diadal, ám a délidőben történő harangozást kihirdető bulla a győzelem előtt 6 nappal íródott, viszont a győzelemmel egy időben ért Budára. Innen származik a mindmáig élő hiedelem.

Péntek délután 3 órakor Jézus keresztthalála tiszteletére harangoznak.

Esti harangszó után rögtön a lélekharang szólal meg, és a halottakért való imádságra

szólít fel. De megszólalnak a harangok az istentiszteletekre hívogatva is, és mint ez a harang is, temetéskor és halálesetkor.

A lélekharang általában a templom legkisebb harangja, melyet önmagában haldoklás illetve halál esetén, egy lélek e világból való távozásakor használtak híradásra. Szólítja a híveket a haldokló mellé, hogy imáikkal kísérjék élete leg súlyosabb perceiben. Tudatja a halál beálltát a hívő közösséggel, s a megszólaltatás módja azt is kifejezi, hogy férfi, vagy nő-e az elhunyt.

Mikor és hogyan szólalnak meg Sződön a harangok? – ezt kérdeztük özv. Klein Józsefné Rózsika nénitől, aki sok éven keresztül harangozott, majd kezelte a harangozó programot.

Napközben szeptember 29-től (Mihály naptól) április 24-ig (György napig) reggel 6 órakor, déli 12 órakor és 19 órakor szól a nagyharang három percen keresztül. Április 24-től szeptember 29-ig a reggeli harangozás 5 órakor, a déli változatlanul 12 órakor, az esti pedig 20 órakor szólal meg. Az esti harangszó után 1 percig szól a lélekharang, vagyis a legkisebb harang. Amikor meghal valaki, akkor a lélekharang szól egy percig, majd követi a nagyharang. Amennyiben az elhunyt férfi, a nagyharang szavát kis időre háromszor megszakítják, ha

nő hal meg, kétszer. Ezt követően mind a három harang három percen keresztül szól az elhunyt lelki üdvéért. Gyermek elhalálozása esetében csak a lélekharang szól. Régen sajnos jóval gyakoribb volt a gyermekhalálozás, ezért a lélekharang is gyakrabban szólalt meg. Tudni kell, hogy csak abban az esetben szól a harang a halottért, ha azt megrendelik, és annyiszor szól, ahány verset rendelnek. Régebben a hozzátartozók könnyebben ki tudták fizetni a harangozást. Akkoriban az volt a szokás, hogy a temetés előtti napokon napi három alkalommal, 9, 12 és 15 órakor, a temetés napján pedig óránként szólaltak a harangok az elhunytért. Manapság naponta egyszer, a temetés napján pedig három időpontban harangoznak. Közvetlen temetés előtt három percig mind a három harang szól. Szentmisére fél órával annak kezdete előtt szólal meg a hívő középső harang, mely figyelmezteti a híveket, hogy készüljenek a szentmisére. A beharangozásnál egy percen keresztül mind a három harang szól. Rozika néni elmondása szerint ez nincs beprogramozva, hátha késik a pap... A harangozásnál egy versszak annyit jelent, hogy három percen keresztül mind a három harang szól.

A harang félreverésnek a régi időkben volt jelentősége. Ilyekor a harangokat nem szokványosan szólaltatták meg, hanem többször rendszertelenül megszakították. A múltban nagy jelentőséggel bírt a híradásnak ez a módja. Az élet modernizálása a harangok félreverését szinte teljesen háttérbe szorította. A lélekharang megszólalásának hírközlő jelentőségét pedig a kórházi halál gyakorisága szorította háttérbe. A temetőben található lélekharangnak az a feladata, hogy a ravatalozótól

Helyére került a harang

a síríg kísérje hangjával az elhunytat utolsó földi útjára.

Az új, 38 kg súlyú, cisz hangzású sződi harang palástján a következő felirat olvasható:

„Készítette Sződ Község Képviselő-testülete 2008”,

Másik oldalán Sződ község és az ország címere található.

A harang pártázatának felirata:

„Öntötte Gombos Miklós harangöntő mester Órbotyánban”

A harangszentelési szertartáson a harangot dr. Beer Miklós váci megyéspüspök úr szentelte meg, első megszólaltatója pedig, a köztisztviselőben álló özv. Klein Józsefné Kovács Rozália volt, aki korábban 18 évig látta el a templomban a sekrestyési feladatokat.

Klein Rózsika néni szólaltatta meg a harangot

Advent

Az Úr Jézus feltámadását követő negyedik napon felemeltetett, tanítványai elől felhő takarta őt el, és visszament az Atyához a mennybe. Akkori tanítványai részesültek ebben a csodálatos élményben. Bár ők ezt akkor nem értették, és egyáltalán nem úgy élték meg, mint ami rájuk nézve különlegesen jót jelenthetne. Akkora volt az értetlenségük, hogy Istennek angyalai adták tudtukra a történet valóságának lényegét: *Galileai férfiak, miért álltok itt az ég felé nézve? Ez a Jézus, aki felvitetett tőletek a mennybe, úgy jön el, abogyan láttátok őt felmenni a mennybe.* (ApCsel: 1,11)

Tulajdonképpen az Úr Jézus mennybemenetelével elkezdődött a Nagy Advent! A

latin adventus kifejezés azt az eljövetelet jelenti, ami valójában visszatérés. Az Úr Jézus már egyszer megjelent. Szegénységben érkezett, magát megalázva és megüresítve szolgált nekünk, értünk. Küldetését nem csupán eredményessé igyekezett tenni, hanem azt tökéletes szintre emelte: a kereszten diadallal és halhatóan kimondta – bár nagyon meggyötört és erőtlén volt –: „*elvégeztetett*”.

Nekünk, az Úr gyermekeinek, ilyen adventünk van. Azt várjuk vissza, akinek győzelme felől nincs semmi kétségünk, de visszajövetelét tekintve is tökéletesen bizonyosak vagyunk.

Az Úr Jézus visszajön, de újbóli érkezésének tartalma más, mint amikor első ízben jelent meg. Már nem azért jön,

hogy az emberiségnek megváltást szerezzen. Ez megtörtént, amikor megváltói szolgálatában szenvedést is vállalva, s végül életét odaszánva értünk magát halálba adta. Már nem szegénységben jön! Amikor érkezik, az mindenki által látott, érzékelt és csodálatot – sokakban félelmet – kiváltó jelenség lesz. Többé nem lehet őt gúnyolni, megalázni, szenvedtetni, semmibe venni, vele szemben komolytalanságot tanúsítani.

Dicsőségben jelenik meg. Hatalmasságának teljességében érkezik. Már nem megvált, hanem ítél. Megítéli az embervilágot! Elválasztja a juhokat a kecskéktől, övéit az idegenektől, az üdvözülteket a kárhozottaktól, a világosság fiait a sötétség fiaitól. Jövevelekor nem kínál fel és ajánl

lehetőségeket, hanem számon kér. Számon kéri az embert, hogy miképpen élt a kegyelmi lehetőségekkel. Úgy jön mint Nagy Király. Mint aki egyedül Király!

Az igék alapján tudjuk, hogy ki az érkező. Azt is, hogy nekünk, akik várjuk őt, milyennek kell lennünk. „... *milyen szentül és kegyesen kell nektek élnetek, akik várjátok és siettetitek az Isten napjának eljövetelét...*” (2 Péter 3,11b–12a)

Igen! Szentül és kegyesen éljünk, ha az Úr Jézust úgy várjuk vissza mint Urunkat!

Az imaházban tablón mutatták be az elmúlt háromnegyed évszázad legfontosabb pillanatait

Nem könnyelműen, bűnökben tobzódva, békétlenségben, hűtlenségben, fásultan, közönyösen a meg nem tértek iránt, önzően magunknak élve, a pénz szerelmének és az anyagiasság részegségében. Nem! Méltó hozzánk az alázat, a tiszteletteljes, előtte való fej- és térdhajtás. Jövetelének igazán komolyan vétele. Lelki házunk szépítése, rendezése. A magunkkal és másokkal való békeesség vagy megbékülés, ha szükséges. Egymás segítése a kölcsönös tisztelet és megbecsülés jegyében. Bár ma még úgy tűnik, hogy adventi ünneplésünket felváltja a karácsony majd az újév, s azután, mint eddig, a hetek, hónapok, évek váltják sorban és termé-

zetes módon egymást. És ha nem így lesz? Ha küszöbön az adventet felváltó nagy érkezés, az Úr eljövetele?! Miért volna ez lehetetlen? Az *idők jelei* csak sejtetnek velünk valamit, de nem szolgálnak alapul arra, hogy tévedhetetlen pontossággal biztosak lehessünk az érkezés idejében. A legbölcsebb magatartás részünkről, ha igei módon készülünk az Úr jövetelére, és lelki módon várjuk őt!

Minden kedves olvasónknak Krisztusban örvendező, békés karácsonyt, és Istentől gazdagon megáldott boldog új évet kívánunk!

Szödi Baptista Gyülekezet

75 év hosszú idő egy közösség életében

Képes összeállítás a Szödi Baptista Gyülekezet fennállásának 75. évfordulóján, 2008. november 2-án rendezett ünnepi megemlékezésről.

- v. gy. -

Ünnepésre gyűltek össze

Az Úr ajándékai

Nyugdíjasként aktívan a Nyugdíjas Klubban

A szödi Nyugdíjasok Klubja 2008. évi évváróját december 14-én, vasárnap tartotta a kis iskolában.

Az elmúlt évben számos sikeres programunk volt, többek között augusztus hónapban kirándulást szerveztünk a ceglédi gyógyfürdőbe,

szeptemberben részt vettünk a falunapi főzőversenyen, és ötnapos gyönyörű kirándulást tettünk Olaszország egyik legkedveltebb üdülővárosába, Bibionebe, és Velencébe. Utolsó kirándulásunkat októberben a mezőkövesdi gyógyfürdőbe szerveztük.

Jövőre szeretnénk gazdagítani programjainkat, bővíteni tagjaink számát, éppen ezért szeretettel várjuk új tagok jelentkezését nyugdíjas körünkbe, szívesen fogadunk új ötletek és terveket.

Ezúton mondunk köszönetet a polgármesteri hivatalnak,

hogy anyagilag támogatta az elmúlt évi munkánkat.

Köszönettel:

Mikó Károlyné
Nyugdíjas Klub vezető

Nevelek titkai

A decemberi helyi népszavazás kapcsán elgondolkodtató a településrész elnevezésének eredete, mely az elmúlt évszázadokban többféle formában bukkant fel.

A Magyarország régészeti topográfiája című könyv 28/3-as számú sződi lelőhelyként tartja nyilván e területet, mely a falutól délnyugatra, az Ilka-patak vizenyős völgyére lejtő domboldalakon található. Óskori, újkőkori, késő középkori és Árpád-kori cserepek kerültek innen elő.¹ Később nemcsak cserépdarabkák, hanem egy 8-13. századi falucska temetőjének maradványai is előbukkantak, amikor a szántás nyomán emberi csontok kerültek a felszínre.²

Nevel vagy más néven Nevelek már 1578-ban szerepelt a váci püspökség urbáriumában.³ Ekkor Newel praediumról⁴ csupán annyit jegyeztek fel, hogy a Sződhez tartozó Göd-puszta határai között

fekszik. 1625-ben már Nevelyként említik, ekkor az országot megszálló törökök szántják és lakják, de 1653-ban már újra a sződiiek használják.

1825-ben még így írtak róla: „A gödi-puszta határ felé fekvő szélén lévő nádas és sásos hely melynek neve: Névely-posvány.”⁵ A terület írásos említései még: Zsellér-legelő, Nevel, Nevely, Newel, Nevelek-dűlő, Nevelőfák dűlője.

A sződi Homoki fák- és Nevelőfák-dűlőjének neve egy forrás szerint a futóhomokos terület 19. század eleji fásítására is utalhat.⁶ Ha a dűlőneveket vizsgáljuk meg, akkor megállapítható, hogy 1865-ben „alsó neveli dűllő” és „felső neveli dűllő” is volt a községi dűllők között. Nevét a korabeli krónika szerint az ott bujant tenyésző sásról kapta.⁷

Dr. Erdélyi István – Gödön élő régészprofesszor, a történettudományok doktora, címzetes egyetemi tanár – szerint a fenti vélekedésekkel ellentétében Nevelek neve a honfoglalás előtti történelmi időből származik, a magyarok által itt talált, vélhetően már keresztény földművelő-

állattartó szláv „őslakosság” jelenlétét igazolja, mellyel az Árpád vezette magyarok összeolvadtak. A Nevelek név semmiképpen nem hozható kapcsolatba a nevelés szóval. Az elnevezés lényege a ne-vel szóösszetételben gyökerezik. Amennyiben a vel szócskát nagynak fordítjuk, akkor a ne fosztóképzővel együtt azt jelzi „nem nagy”, hanem „kicsike” falunév rejlik ebben a szóban. A felszínen talált cserépdarabkák jelzik, lelőhelyükön már a 8. században is laktak. A település nevét „Nemnagy”-nak fordíthatjuk, s a tatárjáráskor pusztulhatott el (Ne velky szlovák kifejezés annyit jelent nem nagy).⁸

Szintén a Gödi Körkép című újságban jegyezte meg Katona Sándor e területről a következőket: Nevelek-dűlő geográfaiailag sokkal nagyobb, mint az a terület, amit ma laktak. A lakott terület inkább a Gellért erdő része, mint Neveleké.

Források és jegyzetek:

1. Magyarország régészeti topográfiája 9. kötet, Szobi és

Váci járás (Bp., 1993) – 366. oldal

2. Gödi Körkép (2004. 4. szám)

3. Urbárium = a jobbágy kötelező szolgáltatásait meghatározó oklevél

4. Praedium = puszta

5. Pest Megyei Levéltár – Sződ iratai

6. Wellmann Imre: A gödöllői Grassalkovich-uradalom gazdálkodása különös tekintettel az 1770-1815. esztendőkre (Bp., 1933) – 49. oldal

7. Bognár András: Pest megyei téka 6. (Pest Megyei Művelődési Központ és Könyvtár, 1985) – 375. oldal, valamint Volentics Gyula: Mária Terézia sződi látogatásának szájhagyománya és a plébánia építésének története (Bp., 2008) – 37. oldal

8. Gödi Körkép (2004. 4. szám), valamint Dr. Varga Lajos: Dunakeszi egyháztörténetének vázlatos ismertetése (Dunakeszi, 2004) – 26. oldal

Volentics Gyula

Könyvajánló

Ismét egy újabb helytörténeti kötettel jelentkezik a Szódiék Híradója felelős szerkesztője, melyet a könyv egyik lektora, az egyháztörténész váci segédpüspök ajánl az olvasók figyelmébe.

Volentics Gyula arra vállalkozott, hogy a bemutassa a szódi plébánia keletkezését és annak

Grassalkovich Antallal való kapcsolatát.

A szódi plébánia valóban virágkorát élte, amikor a most is álló monumentális plébánia-épület elkészült. Volentics Gyula tanulmányának külön értéke, hogy szól a templom építésének történetéről, a plébánia keletkezéséről, és mindezt összeköti a kor sajátos birtok- és társadalmi viszonyainak vizsgálatával. Munkájából megismerhetjük Grassalkovich Antal és Migazzi

Kristóf bécsi hercegérsek és váci püspök barátságát is. A tanulmányból megismerhető egy nagybirtok gazdálkodása, de mindezek által fény derül arra, hogy miért található meg a plébánia berendezési tárgyai között Mária Terézia és II. József portréja. Ugyancsak érdeklődésre tarthat számot annak a szájhagyománynak az eredete, miszerint Mária Terézia a szódi plébánián uralkodói látogatást végzett. Mindent összegezve azt

mondhatjuk, hogy e tanulmány olyan egyháztörténelem, mely egyben társadalomtörténetet és kultúrtörténetet is tartalmaz; sőt olyan munka, melyre a néprajz tudománya is számot tarthat.

**Dr. Varga Lajos
váci segédpüspök**

Az érdeklődők a kötethez Sződön, a Dózsa György út 152. szám alatt (Bukó Ferenc) juthatnak hozzá.

Aeternae Domui – a megújuló Vác Migazzi Kristóf bíboros, váci püspök és bécsi érsek, a mecénás és műgyűjtő idején címmel, Mária Terézia váci látogatásának 240. évfordulója alkalmából 2004-ben, a Váci Világi Vigalom keretén belül rendezett tudományos konferencián „Mária Terézia és az uralkodói látogatások egy falu – Sződ – népi emlékezetében” címmel hangzott el a szerző, Volentics Gyula helytörténeti vonatkozású előadása. Az előadás szövege 2005-ben már megjelent a kutató, a Pest megyei Sződ település történetét bemutató „Sződ község történeti monográfiája 1255–2005” című, több mint félezer oldalas munkájában. A Szódi helytörténeti füzetek sorozat 2. köteteként napvilágot látó, reprezentatív, gazdagon illusztrált kiadványban a téma részletesebb, bővített szövegét adjuk közre.

Szódi helytörténeti füzetek 2.

		1	Muzsika	Rabság	Lekvár	Határozott névelő	Rózsánád		
		A		Sziget franciául	Európai hegyvidék				R
		Izraeli légitársaság				Dél-afrikai ország gépkocsijele			
					2				
				Ludolf szám		Páratlan NOVAI			
						Állatkeret			
3	A	Rák fegyvere	Magad	Főrészaru					
			Fördös baba nyelhen	Zoltán Erika					
Rókkant járműve						Oxigén, alumínium			
Ferde vonal						Ady Endre verse			
			Kínai iskola			Mely helyre			
			Megvág			Milliéter			
Nem kerül sokba				Yma Sumac operaénekes			Határozórag		
				Származás			Dublín lakos		
Catullus dala				Fial		Liberátor			
Éjfélig				Szuszog		Iskola rövidtve			
		Kihalt nyelv				Betűvetés			
		Bikavér jelzője				Menta részec			
Kicsinyítő képző			... Lajos történész				Gál Sándor		
			Órómai pénz				Ilyen munka is van		
4	I			... Pista muzsikus				Dehogy!	
Fanyar gyümölcs				Vasúti járda				Csersavban tárolják	
			Egyik megyénk			Hajdan			
			Tanult			Kálium, tellúr			
Pityereg			Házfedél			Végtag		Az olympiai Zeusz templom szobra	
Föld feletti boltozat			Leplezett tény			Agg			
		Földet fogat			Hatalmas	T			
		Mind ségi ellenőr				Életét etöbti			
Armmónia származék						Benne ketyeg!			
			Csinos angolul				Erik az oviban		
			A "ra" párja				Egyiptomi napisten		
Lát				Vajon kiskorú?					
Antonis holland festő				Gramm					
	A							Készítette: fodrász Ica (Ica Fodrászat)	

Piactér

Hagyjuk most a piacot...

Így, ünnepek előtt túlságosan is a vásárlás köti le gondolatainkat, akinek vastag a pénztárcája, azért, akinek lapos – s mi vagyunk egyre többen, - azért.

Pedig ha visszagondolok gyerekkorom karácsonyaira – a háború utáni évek, s az ötvenes évek eleje, amikor mindenki szegény volt – a karácsony meleg, szeretetteljes hangulata érint meg, nem a szegénység keserűsége. Mi, gyerekek nagyon tudtunk örülni egy szerény színes ceruza vagy gombfestékkészletnek, egy mesekönyvnek, de leginkább a csodának, ahogy a sötét szoba üvegajtáján át egyszer csak fölragyogtak a karácsonyi fények. Nálunk szenteste jött a Jézuska, nem másnap reggel, előtte neszek szűrődtek ki a szobából, de édesanyám visszatartott bennünket – akik már rohantunk volna – „ne zavarjátok meg az angyalkát!” Délután bátyámmal vendégségbe küldtek bennünket, rég rájöttem, hogy ilyenkor díszítik a fát, de hogy a gyertyák, csillagszórók hogy ragyoghattak fel abban a szobában, ahova senki se léphetett be, csak most, hogy írom e sorokat, értettem meg. Míg mi feszülten figyeltünk, s bámultuk az ajtó üvege mögötti sötétséget, édesapám halkán kisurrant, az utca felől kitérte a résnyire nyitva hagyott ablakot, bemászott, s amikor kigyulladtak a fények, ugyanitt távozott. Ő neszezett hát, s míg mi vártunk, hogy el ne riasszuk az angyalkát, csendben csatlakozott hozzánk. Csak így történhetett... Már nem tudom megkérdezni őket – égi fényeket csodálnak – de az én karácsonyfáimon mindig ott szerénykedik néhány fényt

vesztett régi-régi dísz. Elméltáztam...

Faggattam sződi barátaimat az itteni karácsonyokról s az ünnepi menüről: 24-én délben mákos tészta, este rántott hal, karácsony első napján maradék – hogy pihenjen a háziasszony –, második napján halászlé, s az ünnepi asztalról nem hiányozhat az alma, dió, no és a mákos-diós beigli. Az én jársági hagyományaim alig-alig különböznek, de nálunk az asszonynak karácsony második napján nem szabad dolgoznia, ilyenkor jöhet a maradék, vagy a már korábban elkészített kolozsvári töltött (savanyú) káposzta. Milyen bölcs is a hagyomány! Bizony, egy agyonhajszolt asszony nehezen éli át az ünnep szépségét, szentségét!

Éppen ezért amit csak lehet, előre elkészítünk. Az adventi időszakban már süthetjük az apró száraz süteményeket: vaníliás kiflit (ha tésztájába diót vagy mákot keverünk, még finomabb); ánizsos, kókuszos, kakaós falatkákat; sós, sajtos, magvas sörkorcsolyákat; és a mézes süteményeket. Érdemes a gyerekeket is bevonni a készülődésbe, vidáman használják a különböző kis kiszúró formákat, szívesen „rajzolják” a díszítést cukor vagy csokimázzal a figurákra, gömbölygetnek apró bonbonokat gesztenye- vagy marcipánmasszából, közepükben meggyel, dióval, mazsolával, hempergetik kakaóba, kókusz- vagy csokireszelékbe. A közös munka így nem robot, hanem együttes boldog várakozás...

A szárazsüteményeket dobozba, üvegbe zárva, a bonbont hideg helyen hetekig tárolhatjuk, de a gyümölcskenyér, sőt a beigli is frissen marad, ha alufóliába csavarva mélyhűtőben tároljuk. Így az itt felsoroltak – s koránt sem teljes a lista – nemcsak a karácsonyi asztalt gazdagítják,

de a szilveszteri vendéglátást is megkönnyíthetik. A karácsonyi hal azért is közkedvelt karácsonyi étel, mert igen gyorsan elkészíthető, főként, ha konyhakész, vagy a párunknak is mély meggyőződése, hogy előkészítése igazi férfimunka.

De a pulykától sem kell visszariadni, ahogy én tettem ifjú asszonykoromban, amikor is férjem egy majd' tizenkét kilós konyhakész pulykával állított be, mondván: legyen gesztenyével töltött pulyka! Egyrészt fogalmam sem volt, hogy kell elkészíteni? Másrészt hány nap alatt sül meg egy ekkora madár, ha egyáltalán befér a sütőbe? No, és hány hétig esszük? Csak egy dologban voltam biztos: ha ezt a menüt választom, hosszú időre megoldott a kutya vacsorája... Más utat választottam, na meg a pulyka mellét – az is jókora volt –, és jól döntöttem.

Receptsarok

Pulykamell három napra – Nagy Iza módra

Az előzőleg jól beszózt pulykamellet leöblítettem, sűrűn megtűzdeltem füstölt szalonnával és fokhagymával, megborsoztam, a tepsiben forró zsírral leöntöttem, s 90 fokos sütőben időnként locsolgatva, kevés vizet öntve alá, három órát sütöttem. (Az egybensült nem veszíti el ned-

vességtartalmát, nem szárad ki, nem sül össze, ha kis lángon legalább három órát sütjük.)

A köret: előző nap elkészített krumplisaláta ecetes-cukros vízben, hagyma- és zellerszeletekkel, és a tegnapi héjában sült krumpli maradékából majonézes krumpli, ugyanis a gyerekek ezt szeretik.

Karácsony első napján: a fő étel pulykaszeletek hidegen a maradék salátákkal. Előétel pedig:

Karácsonyi borleves (4 személyre)

Hét dl savanyú bor és három dl víz keverékét egész fahéjjal, szegfűszeggel, citromhéjjal jól összeforraljuk, hat tojássárgáját 15 dkg cukorral, 2 dkg liszttel habosra keverünk, s a forró fűszeres levet állandó keverés mellett belecsurgatjuk, majd az edényt pár percre forró vízfürdőbe állítva a levest jó habosra verjük. Csészében azonnal tálaljuk. (Ha a vizes bort fedő nélkül forraljuk, az alkohol elpárolog, így a gyerekek is nyugodtan ehetnek a borlevesből. Ez a forralt borra is érvényes, amellyel szenteste öblítettük le a vacsorát.)

Karácsony másnapján pulykánk hawaii pulykává lép elő.

(No-no, mondaná mutatóujját intón felemelve egy valódi séf, ez az étel valójában frissen sült pulykaszeletekből készül! Sebaj! Az eredmény engem igazol!) A sütésből visszamaradt zsíron a

pulykaszeletek mindkét oldalát enyhén átsütöm, hagymán párolt, megborsozott gombát halmozok rájuk, tetejére ananászkarika, majd bőséges reszelt sajt, vagy sajtszelet következik, s a sütőben addig melegítem, míg a sajt ráolvad. Rizibizi, gombás vagy kukoricás rizs illik hozzá, de még különlegesebb egy könnyű részeseges gyümölcskörettel.

Ehhez margarinton savanykás almát, kemény húsú körtét felkockázva megpárolunk, ha levét elpárologtá, kockára vágott, jól lecsurgatott ananással pirítjuk, majd a tűzről levéve leöntjük egy pohárka vodkával vagy tiszta szesszel, majd meggyújtjuk. Ha a láng elaludt, már tálalható is.

Persze a beigli nálunk is lemaradhatatlan, készülhet kelt-, élesztős-, omlós vagy linzertésztából, mákon, dión kívül tölthetjük sűrű szilvalekvárral, gesztenyével, finom a cukros-kakaós vagy a fahéjas-cukros is. És itt egy újdonság: gesztenyés-aszaltszilvás töltelék beiglihez: fél kg gesztenyemasszát krumplinyomón finomra törünk, 25 dkg kima-

gozott, vörösborba áztatott, apróra vágott aszalt szilvával, teáskanálnyi őrölt fahéjjal, 2 dkg édes kekszmorzssával, és 4 cl rummal habosra keverjük.

Ahogy vége a karácsonynak, máris nyakunkon a szilveszter. Ha a családommal búcsúztatjuk az óvet, már délután megérkeznek a gyerekek és párjuk, és persze az unokám. Természetes tehát, hogy vacsorával is kínálom őket. A hagyományos malacsült kerül ilyenkor az asztalra, vagy egy jó házi disznótoros. De szilveszter előtt két nappal kocsonyát is készítek, csípős reszelt tormát, citromot adok mellé, kis tálkákban éjszaka tálalom. Édes és sós aprósütemények, fűszeres forralt bor, és – amit ki nem hagynánk – bőlé. Eből mindig készítek szeszmenteset is, nemcsak az unokám szereti, de aki éppen vezet, az is szívesen fogyasztja.

Bőlé – szeszmentesen

Egy nagy üvegtálba almát, körtét kockázok, megszórom vaníliás cukorral, citromot, narancsot facsarok rá, meglocsolom kevés rumaromával,

pár szem szegfűszeggel, fahéjdarabokkal ízesítem, kimagozott meggybefőtt, kockára vágott konzerv ananász, őszibarackbefőtt kerül bele levével együtt, előző nap behűtöm, fogyasztáskor kölyökepszgővel öntöm fel.

Az alkoholos változathoz száraz fehérbort és rumot is öntök, s a pezsgő sem alkoholmentes.

Ha baráti társaságot várok, este hét órára hívom őket, ezzel is jelezve, hogy vacsorára ne számítsanak, hisz én is szeretnék velük együtt szórakozni. Számíthatnak viszont kocsonyára, éjfélkor az előző nap elkészített savanyú káposztás, virslis, kolbászos korhelylevesre, lesz a hűtőben tartalék virsli, s az édes, sós apró sütemények mellett még tálalhatunk apró borharapókat, sörkorcsolyákat: diónyi hideg fasírtgolyókat, különféle sajt kockákat, apró szendvics falatokat, díszítjük egy pötty Erős Pistával, mustárral, uborkával, paradicsommal ízlés szerint, és mindbe tűzünk egy fogpiszkálót.

A téli hidegben jól esik a vendégeknek, ha egy forró kávé vagy teás groggal fogadjuk őket.

Tűzálló poharak alá 3-3 szem kockacukrot teszünk, leöntjük egy-egy likőrös pohár forró rummal, amelybe néhány szem ánizsmagot is belefőztünk. A cukor feloldódása után meggyújtjuk, majd néhány perc múlva forró kávéval vagy erős teával felöntjük.

Sokféle lehet a szilveszter. Elegáns, drága, különleges hidegtálakkal, mértéktartó, amelyet én is írtam, batyus, ahol mindenki hoz magával valami finomságot, a lényeg, hogy jó kedvét ne hagyja ott-hon senki.

Ezzel a jótanáccsal búcsúzom, s kívánok kellemes karácsonyi ünnepeket, békés boldog újévtendőt mindannyiunknak!

**Nagy Izabella
Sződ**

Diáksport

Mezei futóverseny Sződ

815 regisztrált versenyző a IV. Dunakanyar Kistérségi Mezei Futóversenyen!

Még mi versenyszervezők sem gondoltuk volna, hogy ilyen sokan látogatnak el településünkre az október 3-ai mezei futóversenyre. Nagy örömünkre még a kistérségen kívüliek is eljöttek a futás napjára.

A jó szervezés, a derűs hangulat, a kitűnő pálya, a táj, Kati néni teája befutáskor, a szép

kupák, érmek, a sok-sok ajándékpólo hozzájárult a sikerhez. Kimondottan jó hangulatot teremtettek a Váci Útősök, akik végigdobolták a futóirramokat, valamint Vas Zsuzsa bátorító szakkomentálása is sokat segített a versenyzőknek.

A reggeli eső nem okozott gondot a 2,5 km-es futópályán, és délután már gyönyörű napsütés várta a lelkes futó óvodásokat és általános iskolásokat, akik nagy elszántsággal teljesítették az előírt távokat. Legtöbben csupán a táv teljesítéséért, a futás örömeért, a találkozás élményéért jöttek el.

Valamennyi korcsoportnál szurkolók sora biztatta a

futópályán végighömpölygő versenyzőket, akik a pálya kialakításának köszönhetően többször is találkoztak a célbaérkezésig.

A szép számú visszatérő közül kiemeljük a szödi Hunyadi János Általános Iskola 150, a szödi óvoda 60, zebegényi általános iskola 40, a váci Földváry Általános Iskola 48, váci Radnóti Általános Iskola 70, váci Árpád Általános Iskola 70, és Órbottyán 45 versenyzőjét.

Eredményhirdetésnél kiosztottunk a győztesek részére 48 kupát és 36 érmet. A díjakat a Dunakanyar Többcélú Önkormányzati Kistérségi Társulás négy polgármestere, Hertel

László (Sződ), Szekeres Rezső (Acsa), Dian József (Csővár), Bányi József (Püspökhatvan), valamint Sződ alpolgármestere, Puskás Szilveszter, a helyi sportbizottság elnöke, Volentics Gyula, és Jezernecky Attila, a PEMESZ ügyvezető igazgatója adták át.

Korcsoportok és távok

Óvodások 200 m

1. korcsoport fiúk/lányok 600 m
2. korcsoport fiúk/lányok 1000 m
3. korcsoport fiúk 2000 m / lányok 1500 m
4. korcsoport fiúk 2500 m / lányok 2000 m